Urdu nyelv

A Wikipédiából, a szabad enciklopédiából

Az **urdu** (اُردو, urdū) vagy **lashkari**[2] (لشکری) nyelv Pakisztánban és Indiában hivatalos. A nyelv tulajdonképpen megegyezik a hindi nyelvvel, csak szókincsében és írásában tér el attól.

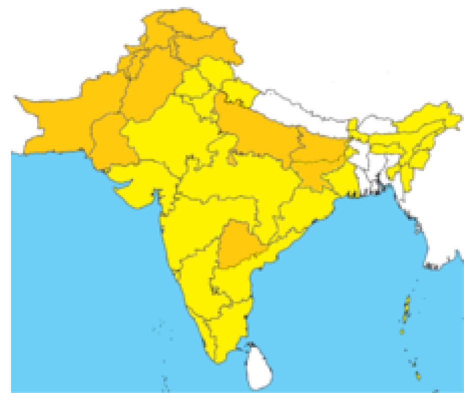
Az urdu és hindi nyelvet összefoglaló néven hindusztáninak is mondják. Az urdu szókincsben több az arab és a perzsa eredetű szó, mint a hindiben, a szakkifejezéseket általában a muzulmán (perzsa, kurd, arab) nómenklatúrából veszik, eltérően a hinditől, ahol a szanszkritból. Az urdu nyelvet kb. 100 millió ember beszéli. A nyelvtana gyakorlatilag megegyezik a hindi nyelvtanával.

Az urdut a hinditől eltérően arab nasztalík (نستعلیق nastaʿlīq) betűkkel írják.

Urdu	
Beszélik	Pakisztán, India, USA, Mauritius, Egyesült Királyság, UAE stb.
Beszélők száma	anyanyelvként kb. 65 M (2007)[1] fő
Nyelvcsalád	indoeurópai indoiráni indoárja hindi nyelvek hindusztáni
Írásrendszer	urdu ábécé
Hivatalos állapot	
Hivatalos	Pakisztán, India, Fidzsi-szk.
Nyelvkódok	
ISO 639-1	`ur`
ISO 639-2	`urd`
ISO 639-3	`urd (http://www.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=urd)`

Az urdu ábécé

betű	név	IPA kiejtés
ا	*alif*	szó elején néma; mássalhangzó után [ə, ɑ]; hasonlít a magyar *a*-ra.
ب	*be*	[b]
پ	*pe*	[p]
ت	*te*	dentális [t̪]; hasonlít a francia *t*-re a *trois*-ban.
ٹ	*ṭe*	retroflex [ʈ]; hasonlít az angol *t*-hez.
ث	*se*	[s]
ج	*jīm*	[dʒ]
چ	*cīm/ce*	[tʃ]
ح	*baṛī he*	[h]; zöngétlen *h*.
خ	*khe*	[x]; torokban képzett *h*, mint a skót *ch a* loch-*ban.*
د	*dāl*	dentális [d̪]
ڈ	*ḍāl*	retroflex [ɖ]
ذ	*zāl*	[z]
ر	*re*	dentális [r]
ڑ	*aṛ*	retroflex [ɽ]
ز	*ze*	[z]
ژ	*zhe*	[ʒ]
س	*sīn*	[s]
ش	*shīn*	[ʃ]
ص	*su'ād*	[s]
ض	*zu'ād*	[z]
ط	*to'e*	[t]

hivatalos vagy félhivatalos

nem hivatalos

A Wikimédia Commons tartalmaz *Urdu nyelv* témájú médiaállományokat.

ظ	*zo'e*	[z]
ع	*'ain*	mássalhangzó után[ɑ]; máskor [ʔ], [ə], vagy néma.
غ	*ghain*	[ɣ] zöngés verziója a [x]-nak
ف	*fe*	[f]
ق	*qāf*	[q]; torokban képzett *k*
ک	*kāf*	[k]
گ	*gāf*	[g]
ل	*lām*	[l]
م	*mīm*	[m]
ن	*nūn*	[n] vagy orrhangú magánhangzó
و	*vā'o*	[v], [u], [ʊ], [o], [ow]
ہ, ﮨ, ﮩ, ﮧ	*cho ṭī he*	szó végén [ɑ]; egyébként [h] vagy néma
ھ	*do cashmī he*	azt jelzi, hogy az előtte álló mássalhangzó hehezetes (p, t, c, k) vagy mormolt (b, d, j, g).
ی	*cho ṭī ye*	[j, i, e, ɛ]
ے	*baṛī ye*	[eː]
ء	*hamzah*	[ʔ] vagy néma

Jegyzetek

1. Mikael Parkvall, "Världens 100 största språk 2007" (The World's 100 Largest Languages in 2007), in Nationalencyklopedin

2. *Stop Words Elimination in Urdu Language using Finite State Automaton* (http://www.colips.org/journals/volume27/V27_N1_P2.pdf). *Kamran Shaukat1*, Muhammad Umair Hassan1, Dr. Nayyer Masood2and Ahmad Bin Shafat31*, 3Department of Information Technology, University of the PunjabJhelum Campus, Jhelum, Pakistan1School of Information Science and Engineering, University of Jinan336 West Road, Jinan, China2 Department of Computer Science, Capital University of Science and Technology, Islamabad*. International Journal of Asian Language Processing 27(1): 21-32

További információk